# LĒMUMI

## KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2020/503

**(2020. gada 3. aprīlis),**

**ar ko groza Lēmumu 2014/312/ES nolūkā paplašināt izņēmuma piemērošanas tvērumu attiecībā uz cinka oksīdu, lai to varētu izmantot par konservantu stabilizatoru arī "konservēšanai tarā" un "tonēšanas pastu" konservēšanai**

*(izziņots ar dokumenta numuru C(2020) 1979)*

**(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Regulu (EK) Nr. 66/2010 par ES ekomarķējumu ([1]) un jo īpaši tās 8. panta 2. punktu,

apspriedusies ar Eiropas Savienības Ekomarķējuma komiteju,

tā kā:

(1) Regulā (EK) Nr. 66/2010 noteikts, ka ES ekomarķējumu var piešķirt produktiem, kam visā to aprites ciklā ir samazināta ietekme uz vidi. Katrai produktu grupai jānosaka specifiski ES ekomarķējuma kritēriji.

(2) Komisijas Lēmumā 2014/312/ES ([2]) ir noteikti kritēriji un ar tiem saistītās vērtēšanas un verifikācijas prasības attiecībā uz iekšdarbiem un ārdarbiem paredzētām krāsām un lakām.

(3) Lēmuma 2014/312/ES papildinājuma 1. punkta d) apakšpunktā attiecībā uz cinka oksīdu (ZnO, *CAS*: 1314-13-2), kas klasificēts ar bīstamības kodiem H400 (1. kategorijas akūta toksicitāte ūdens vidē) un H410 (1. kategorijas hroniska toksicitāte ūdens vidē), tika noteikts izņēmums attiecībā uz izmantošanu par stabilizatoru (koncentrācijā līdz 0,05 %) nožuvuša pārklājuma konservantu kombinācijās, kur nepieciešams cinka piritions (ZPT) vai 1,2 benzizotiazol-3(2H)-ons (BIT).

(4) Saskaņā ar Komisijas Lēmuma 2010/72/ES ([3]) pielikumu BIT nav apstiprināts izmantošanai par nožuvuša pārklājuma konservantu. Tāpēc iepriekš minētais 1. punkta d) apakšpunkts ir attiecīgi jāgroza.

(5) Vairākas valstu kompetentās iestādes, kas piešķir ES ekomarķējumu, attiecībā uz cinka oksīdu ir ieteikušas, ka pašreizējo izņēmuma tvērumu vajadzētu paplašināt, lai cinka oksīdu varētu izmantot par konservantu stabilizatoru arī "konservēšanai tarā" un "tonēšanas pastu" konservēšanai.

([1]) OV L 27, 30.1.2010., 1. lpp.

([2]) Komisijas 2014. gada 28. maija Lēmums 2014/312/ES par ekoloģiskajiem kritērijiem ES ekomarķējuma piešķiršanai iekšdarbiem un ārdarbiem paredzētajām krāsām un lakām (OV L 164, 3.6.2014., 45. lpp.).

([3]) Komisijas 2010. gada 8. februāra Lēmums 2010/72/ES par dažu vielu neiekļaušanu I, IA vai IB pielikumā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 98/8/EK par biocīdo produktu laišanu tirgū (OV L 36, 9.2.2010., 36. lpp.).

(6) Saskaņā ar ES ekomarķējuma atbilstības pārbaudes (*REFIT*) 2017. gada 30. jūnija secinājumiem Komisijas dienesti kopā ar ES Ekomarķējuma komiteju izvērtēja to, cik šis grozījums būtu nozīmīgs, lai nodrošinātu shēmas plašu ieviešanu attiecībā uz šo ražojumu grupu. Ir uzklausītas arī publiskā sektora ieinteresētās personas.

(7) Pamatojoties uz informāciju, ko snieguši piegādātāji un krāsu ražotāji, krāsu un laku stabilizācijas vajadzībām ZnO izmanto kombinācijā ar šādiem diviem konservantiem: ZPT un BIT, kurus izmanto, lai cīnītos pret nevēlamu mikroorganismu vairošanos krāsās.

(8) Krāsās, kurās par konservantiem izmanto ZPT un BIT, ZnO pilda stabilizējošu funkciju. ZnO ierobežo ZPT tieksmi transhelatēties ar citu metālu joniem (parasti ar dzelzi un kalciju) un veidot krāsainus savienojumus, kas izraisa nevēlamas izmaiņas krāsā. ZnO kombinācijā ar BIT neļauj tam pāriet no krāsas ūdens fāzes uz organisko fāzi (piemēram, saistvielu), tādējādi palielinot tā pieejamību ūdens fāzē, kurā mikroorganismu vairošanās risks ir lielāks. Ja netiktu pievienots ZnO, krāsas ilgmūžība saruktu līdz dažām nedēļām, kā arī samazinātos glabāšanas laiks.

(9) Ar Lēmumu 2014/312/ES ZPT atļauts izmantot šādām trim funkcijām: par tarā izmantojamu konservantu, par tonēšanas iekārtās izmantojamu konservantu un par nožuvuša pārklājuma konservantu koncentrācijā līdz 0,05 %, kā arī atļauts izmantot BIT koncentrācijā 0,05 % lietošanai gatavajā galaproduktā. Tādēļ šķiet lietderīgi attiecībā uz tiem pašiem lietojumiem atļaut izmantot arī stabilizatoru ZnO.

(10) Ja ZnO izmanto, lai stabilizētu "tarā izmantojamu" vai "tonēšanas pastas" konservantu kombinācijas, ietekme uz vidi ir zemāka nekā tad, ja to izmanto nožuvuša pārklājuma konservantu kombinācijās (attiecībā uz ko saskaņā ar pašreizējiem kritērijiem jau ir izdarīts izņēmums), jo ZPT parastā deva, ja to izmanto par nožuvuša pārklājuma konservantu ārdarbiem paredzētai krāsai, būtu aptuveni 10 reizes apjomīgāka salīdzinājumā ar to, kas vajadzīga iekštelpām paredzētas krāsas konservēšanai tarā.

(11) Ražotāju izmantotajās alternatīvās, kas ir tādu citu konservantu kombinācijas, kurās ZnO izmantošana stabilizācijas nolūkā nav vajadzīga, galvenokārt lieto MIT (2-metil-2H-izotiazol-3-ons). Tomēr saskaņā ar Komisijas Regulas (ES) 2018/1480 ([4]) 3. panta trešo daļu no 2020. gada 1. maija MIT cita starpā tiks klasificēts kā "Skin Sens 1A" ar bīstamības apzīmējuma kodu H317 (var izraisīt alerģisku ādas reakciju). Tas nozīmē, ka bīstamības klasifikācija "Skin Sens 1A" ar bīstamības apzīmējuma kodu H317 attieksies arī uz krāsas galaproduktiem, kuros MIT būs izmantots koncentrācijā, kas ir vismaz 15 ppm. Pašreizējie zinātniskie pētījumi liecina, ka koncentrācijā, kas mazāka par 15 ppm, MIT kā konservants nav iedarbīgs.

(12) ZPT, BIT vai to kombinācijas uzskata par dzīvotspējīgām alternatīvām, kas varētu aizstāt MIT, taču tas nozīmē, ka visos to lietojumos būs jāizmanto ZnO.

(13) Tādēļ ZnO aizstāšana ir tehniski neiespējama.

(14) Ieinteresēto personu sniegtie dati apliecina, ka, lai sasniegtu pietiekamu stabilizācijas līmeni, tarā un tonētājiem izmantojamajās konservantu kombinācijās, kas satur ZPT, ZnO jābūt koncentrācijā līdz 0,030 %, bet kombinācijā ar BIT – ZnO koncentrācijai jābūt robežās no 0,010 % līdz 0,040 %.

(15) Tāpēc Lēmums 2014/312/ES būtu attiecīgi jāgroza.

(16) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi komiteja, kura izveidota ar Regulas (EK) Nr. 66/2010 16. pantu,

([4]) Komisijas 2018. gada 4. oktobra Regula (ES) 2018/1480, ar ko, pielāgojot zinātnes un tehnikas attīstībai, groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu un labo Komisijas Regulu (ES) 2017/776 (OV L 251, 5.10.2018., 1. lpp.).

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

*Vienīgais pants*

Lēmuma 2014/312/ES papildinājumā iedaļā ar virsrakstu "1. Krāsvielām, saistvielām un galaproduktiem pievienotie konservanti" d) punktu (Konservantu stabilizators) aizstāj ar šādu:

| Vielu grupa | Ierobežojuma un/vai izņēmuma darbības joma | Robežkoncentrācijas (attiecīgajā gadījumā) | Novērtēšana un verifikācija |
|---|---|---|---|
| "d) Konservantu stabilizators | Cinka oksīdam ir piemērots izņēmums attiecībā uz izmantošanu par stabilizatoru: | | Verifikācija: pieteikuma iesniedzēja un tā izejvielu piegādātāju deklarācija." |
| | tarā izmantojamu konservantu kombinācijās un tonēšanas pastas konservantu kombinācijās, kur nepieciešams cinka piritions ar 1,2 benzizotiazol-3(2H)-onu (BIT) vai bez tā; | 0,030 % | |
| | tarā izmantojamu konservantu kombinācijās un tonēšanas pastas konservantu kombinācijās, kur nepieciešams 1,2 benzizotiazol-3(2H)-ons (BIT); | 0,040 % | |
| | nožuvuša pārklājuma konservantu kombinācijās, kur nepieciešams cinka piritions. | 0,050 % | |

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 2020. gada 3. aprīlī

*Komisijas vārdā –*
*Komisijas loceklis*
Virginijus SINKEVIČIUS